

Az irat papír alaptól készített elektronikus másolat.
 Debrecen, 2018. 05. 14. GJKH

SZEMÉLYESEN HOZTA

Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
 Az ügy száma: 10K27634/2016/21
 2018 MÁJ 10.
 Melléklet: - db
 dr. Végh Sándor

DR. VÉGH ÜGYVÉDI IRODA

Dr. Végh Sándor ügyvéd

Alkotmánybíróság
 1015 Budapest, Donáti utca 35-45. sz.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

I. rész

Alkotmányjogi panasz elterjesztése:

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV / 880 -0 / 2018
Érkezett:	2018 MÁJ 18.
Példány:	3
Melléklet:	3x4 db
Kezelőiroda:	<i>[Signature]</i>

1./ Kapusi István [redacted] sz. alatti lakos képviseletében mellékelten csatolom az ügyvédi meghatalmazásomat és nevezett felperes jogi képviseletében a Kúria Kfv. IV. 37.582/2017/5. számú ítéletét érintően – amelyet Kapusi István felperes képviseletében 2018. 03. 22-én vettem át –, annak alaptörvény ellenessége megállapítása és megsemmisítési iránt az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény – a továbbiakban Abtv. – 27. § rendelkezésére utalva, alkotmányjogi panaszt terjesztek elő az elsőfokú bíróság útján.

2./ Kérem, hogy az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, valamint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés téves megválaszolása miatt, az Abtv. 29. § rendelkezése alapján fogadja be.

II. rész

Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló tényállás:

3./ A felperes a Debreceni Törvényszék 2.Kf.30.005/2017/4. számú jogerős ítéletének a Pp. 270. § (1) bekezdésébe foglaltak alapján történő felülvizsgálatát kérte a Kúriától. A Kúria a Debreceni Törvényszék 2.Kf.30.005/2017/4. számú ítéletét hatályában fenntartotta és kötelezte a felperest a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségek megfizetésére.

A Kúria ítéletének indokolása, illetve az ítéletét megelőző eljárás fontosabb részei

4./ [redacted] eladó és a felperes vevő adásvételi szerződést kötött a hajdúböszörmény [redacted] hrsz. alatt felvett 39 ha 0638 nm alapterületű, 250.40 AK értékű, szántó művelési ágú ingatlan [redacted] ed illetőségére [redacted] Ft.

Handwritten note: Kér: kérem az iratot felkértem az AB-ra visszavonít

2018. 05. 15. GJKH

Handwritten note: (sc) 2018.05.11. TL

vételár ellenében. A szerződés kifüggesztésre sor került, elővásárlási joggal élő nyilatkozat nem került benyújtásra.

5./ A helyi földbizottság jogkörében eljáró Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara Megyei Elnöksége (a továbbiakban: Agrárkamara) 2016 március 12. napján kelt állásfoglalásában nem támogatta a felperes számára az adásvételi szerződés jóváhagyását, mivel a szerződésnek az értékelt féllel való létrejötte nem járul hozzá a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Földforgalmi tv.) azon céljainak érvényesüléséhez, hogy a mezőgazdaságban a közepes mértékű agrárüzemek elterjedjenek, valamint a kisgazdaságok stabil működése és tovább fejlődésük biztosított legyen. A felperes magatartásával sorozatosan megsérti a helyi gazdálkodókat, károkozásaival megnehezítve az érintettek boldogulását.

6./ A felperes az Agrárkamara állásfoglalása ellen kifogást terjesztett elő, amelyet Hajdúböszörmény Város Önkormányzatának Képviselő-testülete – 4220 Hajdúböszörmény, Bocskai tér 1. sz. - alperes 2016. július 4. napján kelt 192/2016. (VI. 30.) Z. Önk. számú határozatával bírált el és a felperes kifogását elutasította. Az alperes a határozata meghozatalát megelőzően bizonyítási eljárás keretében beszerezte azon iratokat, amelyek egyrészt a felperes mezei szabálysértései miatt történt szabálysértési felelősség megállapításokra vonatkoztak, másrészt állatok legeltetésével összefüggő birtokháborítások elkövetéseit igazolták. Az alperes a beszerezett iratok alapján törvényesnek találta az Agrárkamara eljárását és megalapozottnak azon állásfoglalását, miszerint a helyi gazdálkodói közösség érdekeinek érvényesülését sértik felperes állattartással kapcsolatos kifogásolt magatartásai. Az alperes határozata nem tartalmaz okfejtést arra vonatkozóan, hogy a felperes kifogásolt magatartásai és a mezőgazdaságban a közepes mértékű agrárüzemek elterjedjenek, valamint a kisgazdaságok stabil működése és tovább fejlődésük biztosítottságának feltételei megvalósulása hogyan függenek össze. Az alperes döntésénél a helyi gazdálkodók zavartalan működésének felperes általi akadályozását jelölte figyelembe vett sérülő földpolitikai célként.

7./ A felperes az alperes határozatának felülvizsgálata iránt keresetet terjesztett elő alperes ellen, amely keresetet a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.27.634/2016/10. számú ítéletében bíralt el.

A felperes keresetében – egyebek mellett – a Földforgalmi tv. 68. § (3) bekezdésének és a Földforgalmi tv. 24. § (2) bekezdésének egymáshoz való viszonyát, továbbá a jogszabályhelyeknek alperes általi értelmezését kifogásolta. A felperes jogértelmezésének lényege szerint a Földforgalmi tv. 24. § (2) bekezdése az állásfoglalás kiadásának legfontosabb feltételeit tartalmazza, és a törvényi felsorolás nem minősül taxációnak, egyéb értékelési szempontok is szóba jöhetnek, de ezeket kizárólag a Földforgalmi tv. 68. § (3) bekezdésnek előírásai szerint lehet figyelembe venni. A felperes álláspontja szerint a mezei szabálysértésekből, illetve birtokháborító magatartásokból nem következik a föld tulajdonának megszerezhetőségéből való kizárhatóság. A felperes magatartásai földbirtok-politikai célok megvalósulását nem sértettek.

8./ A Hajdúböszörmény Város Önkormányzatának Képviselő Testülete alperesi ellenkérelmében a 192/2016. (VI.30.) Z. Önk. szám alatt hozott határozatát kérte

hatályában megtartani és a felperes keresetét elutasítani. Ellenkérelmében indokoltnak tartotta, hogy más gazdák zavarásával és károsodásával történő állattartást folytató felperes ne kapjon addig támogatást a földtulajdon szerzéséhez, amíg fel nem hagy az ilyen cselekményeivel.

9./ A Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.27.634/2016/10. számú ítéletében a felperes keresetét elutasította. A bíróság álláspontja szerint a Földforgalmi tv. 68. § (3) bekezdése szerint a helyi földbizottságnak védeni kell a helyi gazdálkodói közösség érdekeit és annak érvényesítése érdekében földbirtokpolitikai célokkal összhangban befolyásolja a földforgalmat. A felperes kifogásolt magatartásai a földterületek tulajdonosait és használóit akadályozzák az ingatlanok birtoklásában és használatában. A felperes évek óta visszatérően a helyi gazdálkodói közösség érdekeit sértő magatartást folytat, amelyből következően megalapozottan került sor a felperes által előterjesztett kifogás elutasítására.

10./ A felperes megítélése szerint a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítélete jogértelmezési kérdések téves megítélése miatt megalapozatlan és törvénysértő volt, ellene fellebbezést jelentett be. A felperes fellebbezésében kifejtett jogi álláspontja a következő volt:

A Földforgalmi tv. 68. § (3) bekezdése a következőket írja elő a földbizottságok eljárására és állásfoglalásuk kialakítására:

A helyi földbizottság a település közigazgatási területén a törvény hatálya alá tartozó földek tulajdonjogának forgalmát a birtokviszonyok átláthatóságába spekulatív földszerzések megelőzése, az üzemszerű művelés alatt álló élet- és versenyképes, egységes birtoktagot képző fölbirtokok kialakítása és megőrzése, **a helyi gazdálkodói közösség érdekeinek érvényesítése érdekében a földbirtokpolitikai célokkal összhangban** a 24. és 25. §-ban foglalt feladatának gyakorlásával befolyásolja.

A közigazgatási eljárásban abban a jogkérdésben kellett az Agrárkamara álláspontját támadó felperesi kifogás elbíráló alperesnek állást foglalnia, hogy birtokháborítást, illetve mezei szabálysértés elkövetőjét a földbizottság hatáskörében eljáró Agrárkamara kizárhatja-e termőföld tulajdonának megszerzése lehetőségéből, a helyi gazdálkodói közösség érdekei összhangban vannak-e valamilyen földpolitikai céllal.

A földbirtok-politikai célokat a Földforgalmi törvény preambuluma sorolja fel. Ezek között nevesítve van azon földbirtok-politikai cél, amelyhez a törvényhozó a földműves zavartalan mezőgazdasági termelésének folytathatóságát tette kapcsolódó földbirtok-politikai célnak. Ezen földbirtok-politikai cél törvényi szövegezése a következő: a birtokelaprózódások hátrányos következményei a mezőgazdaság tulajdoni szerkezetét ne terheljék, a földműves zavartalan mezőgazdasági termelést folytathasson. Más földbirtokpolitikai-célhoz a törvényalkotó nem rendelte hozzá a földműves zavartalan mezőgazdasági termelésének folytathatóságát. A felperes álláspontja szerint a földműves zavartalan mezőgazdasági termelésének folytathatósága egyedül és kizárólag a

Földforgalmi tv. preambulumaának utolsó franciabekezdésében megfogalmazott földbitok-politikai célnál érvényesül és más földbirtokpolitikai-céloknál nem.

A felperes ezen indokok alapján kért az elsőfokú ítélet megváltoztatását és keresetének való helyt adást a Debreceni Törvényszéktől, mint másodfokú bíróságtól.

11./ Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helyes indokai alapján történő helybenhagyását kérte.

12./ A Debreceni Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2017. május 4-én kelt 2.Kf.30.005/2017/4. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A Törvényszék ítéletében rögzítette, miszerint „ a felperesen kívül a helyi gazdálkodóknak is joga van a Földforgalmi tv. preambulumaában megfogalmazott zavartalan mezőgazdasági termelés folytatásához. Így a helyi gazdálkodók érdekeinek érvényesítése érdekében a Földforgalmi tv. 68. § (3) bekezdése alapján az szükséges vizsgálni az állásfoglalást kiadó földbizottságnak, hogy a tulajdont szerző magatartása, gazdálkodása nem sérti-e ezen elvet....A felperes jogellenes cselekményei alkalmasak arra, hogy mások jogszerű gazdálkodási tevékenységét zavarják....A felperesnek is a gazdálkodási tevékenysége során a helyi gazdálkodói közösség érdekeit, mások tulajdonjogát, birtokát szem előtt tartva kell eljárni...Felperes sorozatos jogsértő magatartása sérti a Földforgalmi tv.-ben meghatározott alapelveket, földbirtok-politikai célokat, és más gazdálkodók érdekeit, ily módon az elsőfokú bíróság ennek alapján helytállóan rendelkezett a felperes keresetének az elutasításáról.”

13./ A felperes – eltérő jogértelmezése alapján - a Debreceni Törvényszék 2.Kf.30.005/2017/4. számú jogerős ítéletének felülvizsgálatát kérte a Kúriától.

A felperes felülvizsgálati kérelmének jogi indokai a következők voltak:

Az alperesnek és a határozatát elbíráló bíróságoknak a Földforgalmi törvény 68. § (3) bekezdésében foglalt földbirtok-politikai célok értelmezésével kapcsolatos álláspontja téves. Téves a földbirtok-politikai célokkal való összhang megítélése, téves a Földforgalmi törvény preambulumaában felsorolt földbirtok-politikai célok értelmezése, különösen az utolsó szakaszának - **„a birtokelaprózódások hátrányos következményei a mezőgazdaság tulajdoni szerkezetét ne terheljék, a földműves zavartalan mezőgazdasági termelést folytathasson”** –, mint deklarált földbirtok-politikai célnak az értelmezése.

A Földforgalmi törvény 68. § (3) bekezdése alapján a helyi gazdálkodói közösség érdekeinek érvényesítése kizárólag a földbirtok-politikai célokkal összhangban lehetséges. A földbirtok-politikai célokkal ellentétes helyi gazdálkodói közösségi érdeket sem a helyi földbizottság hatáskörében eljáró Agrárkamara, sem az Agrárkamara állásfoglalása ellen előterjesztett kifogást elbíráló Képviselő-testület nem támogathat. A törvényhelynek az „**összhangban**” kifejezése azt jelenti, hogy a helyi gazdálkodói közösség érdeke nem ronthatja le a földbirtok-politikai célok megvalósulását.

A földbirtok-politikai célokat a Földforgalmi törvény preambuluma sorolja fel. Ezek között az utolsó szakasz – amely egyedül utal a földműveseket megillető zavartalan működésre - értelmezésével összefüggésben téves az alperes és az

eljárt bíróságok jogértelmezése. A törvényhely szövege a következő: „- birtokelaprózódások hátrányos következményei a mezőgazdaság tulajdoni szerkezetét ne terheljék, a földműves zavartalan mezőgazdasági termelést folytathasson...”

A földműves zavartalan mezőgazdasági termelésének folytathatósága nem az alperes, illetve az eljáró bíróságok állítása szerint valósul meg a jogalkotói szándék szerint, hanem a birtokelaprózódások hátrányos következményei megakadályozásával.

Az alperes, és érvelését magáévá tevő bíróságok nyelvtani értelmezéssel próbálják meg a jogalkotó szándékot megkeresni és a szövegkörnyezetből kiragadja a „zavartalan mezőgazdasági termelés” kifejezést. A jogi szabályozás ezen értelmezési módja nem felel meg a kívánalmaknak, ugyanis a nyelvtani értelmezésen túl szövegkörnyezeti és logikai elemzésnek is alá kell vetni a kérdéses rendelkezést. A preambulumban ezen szakaszt megelőző rendelkezéseivel is össze kell vetni az utolsó szakasz rendelkezését, mert így van értelme azon elvárásnak, hogy a birtokelaprózódások ne zavarják a földműves zavartalan termeléshez való jogát.

A földműves termelését egyébként számtalan zavaró tényező befolyásolhatná, de ezek közül a jogalkotó egyet emel ki és helyez védelem alá, mégpedig a birtokelaprózódások negatív hatását. A földműves mezőgazdasági termelését zavaró egyéb magatartások megakadályozása nem földbirtok-politikai cél. A mezői szabálysértések zavarhatják a földműves mezőgazdasági termelését, zavarhatja továbbá a terményeinek eltulajdonítása, vagy a földműves személyét érintő tevőleges, vagy nem tevőleges támadás, egyéb magatartás is. Ezek mind jogellenes magatartások lehetnek, de nem minősülnek földbirtok-politikai célok megvalósulását akadályozó törvényben deklarált, védett helyzeteknek. Ezen további jogellenes magatartásokat szankcionálása nem a földbizottságok, a kifogást elbíráló képviselő testületek hatáskörébe tartoznak.

14./ Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet terjesztett elő, amelyben kérte a jogerős másodfokú ítélet hatályában tartását.

15./ A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el és azt megalapozatlannak találta, a Debreceni Törvényszék 2.Kf.30.005/2017/4. számú ítéletét a 2018. február 27-én hozott Kfv. IV. 37.582/2017/5. számú ítéletét hatályában fenntartotta.

A Kúria ítéletét részletesen indokolta. Az indokolás lényege a korábbi bírói ítéletek jogértelmezésén alapul. Az ítélet indoklása közül a felperes a elsődlegesen a 27. pontban kifejtett jogértelmezés emeli ki, amely a felperes által előterjesztett alkotmányjogi panasz megítélése körében bír legnagyobb relevanciával. Az ítélet indoklásának érintette része a következőket tartalmazza:

„A felperes felülvizsgálati kérelmében a földbirtok-politikai célokat ugyancsak a Földforgalmi tv. preambulumból vezeti le. Megállapítható, hogy van olyan cél, ami a felperes szempontjával egybevághat, amilyen az általa fölhozott birtokelaprózódás hátrányos következményeinek kiküszöbölésére irányul. A Kúria álláspontja ezzel kapcsolatosan az, hogy a fentiek szerint meghatározott módon jogszerű mérlegelés keretei közé tartozik az egymással esetlegesen konkuráló földbirtokpolitikai szempontok közötti prioritások kialakítása, ami pedig a

hatáskör gyakorlójának elvonhatatlan jogköre. Megállapítható, hogy az alperes határozata ennek tükrében sem sérti a Földforgalmi tv. 68. § (3) bekezdését.”

A Kúria ezen érvelése azt jelenti, hogy a Földforgalmi tv. preambulumban felsorolt valamennyi földbirtok-politikai célhoz hozzárendelhető megfelelő mérlegelési eljárás során a Földforgalmi tv. 68. § (3) bekezdés feltételrendszere alapján a Földforgalmi tv. preambulumban utolsó franci bekezdésében írt azon elvárás, hogy az egyes földbirtok-politikai cél megvalósulásával a földműves zavartalan mezőgazdasági termelést folytathasson, az az a földműves zavartalan mezőgazdasági termelés folytathatóságának biztosítása ott is alkalmazható, ahol ez a földbirtok-politikai célok megfogalmazásánál nevesítve nem lett.

III.

A Kúria ítéletének Altvény ellenessége:

16./

Az Alaptörvénynek az alkotmányjogi panasz elbírálása során figyelembe venni kért rendelkezései:

B. cikk (1) bekezdése:

„Magyarország független, demokratikus jogállam.”

I. cikk. (3) bekezdése értelmében:

„Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

XXIV. cikk (1) bekezdése:

„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”

XXVIII. cikk (7) bekezdés

„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

P. cikk

„(1) A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.

(2) A termőföld és az erdők tulajdonjogának megszerzése, valamint hasznosítása (1) bekezdés szerinti célok eléréséhez szükséges korlátait és feltételeit, valamint az integrált mezőgazdasági termelés-szervezésre és a családi gazdaságokra, továbbá más mezőgazdasági üzemekre vonatkozó szabályokat sarkalatos törvény határozza meg.”

R) cikk

„(1) Az Alaptörvény Magyarország jogrendszerének alapja.

(2) Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.

(3) Az Alaptörvény rendelkezéseit azok céljával, a benne foglalt Nemzeti hitvallással és történeti alkotmányunk vívmányaival összhangban kell értelmezni.”

28. cikk

„A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve.

Az Alkotmánybíróság

c) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;

d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját;

Az Alkotmánybíróság

a (2) bekezdés *d)* pontjában foglalt hatáskörében megsemmisíti az Alaptörvénnyel ellentétes bírói döntést.

17./ A Kúria ítéletének Alaptörvény ellenességének jogi indokai

A Földforgalmi tv. preambulumaának megszövegezésénél a jogalkotó nevesítette azon földbirtok-politikai célt, amikor is a földműves zavartalan mezőgazdasági termelés folytathatóságának biztosítását földbirtok-politikai célként kívánta figyelembe venni.

Amennyiben a földműves zavartalan mezőgazdasági termelés folytathatóságának biztosítása valamennyi – a preambulom utolsó francia bekezdését megelőzően felsorolt – földbirtok-politikai célknál is figyelembe veendő tényező lenne, azaz a jogalkotó a preambulumban felsorolt valamennyi földbirtok-politikai cél esetén a földműves zavartalan mezőgazdasági termelés folytathatóságának biztosítását megkövetelte volna az adott földbirtok-politikai cél megvalósításának feltételeként, úgy ezen jogalkotói szándékot a törvényben elő kellett volna írnia és nem csak az utolsó francia bekezdésében – általánosításra okot nem adó megjegyzés nélkül - felhívnia.

Jogszabályi rendelkezés hiányában jogalkalmazás során nem lehet olyan törvényi szabályozáson túlnyúló következtetést levonni, hogy a földműves zavartalan mezőgazdasági termelése folytathatósága biztosításának elmaradása valamennyi földbirtok-politikai cél megvalósulását veszélyezteti. A jogalkalmazók nem vehetik át a jogalkotó hatáskörét.

Sem az állásfoglalást kiadó Agrárkamara, sem a kifogást elbíráló Képviselő-testület, sem az ügyben eljáró bíróság, sem a felülvizsgálati kérelmet elbíráló Kúria nem veheti át a törvényalkotó feladatát, eljárása során nem alkothat jogot, a meglévő joganyagot pedig kizárólag az alaptörvénnyel összhangban értelmezheti, és a jogértelmezésének meg kell felelnie a józan észnek: amit a jogszabály nem tartalmaz, az nem jogi norma.

A Kúria a felülvizsgálati eljárásában hozott ítéletében nem jogot értelmezett, hanem jogot alkotott. Jogi normává tette, hogy a Földforgalmi tv. preambulumaában felsorolt valamennyi földbirtok-politikai cél megvalósulását sértheti a földműves zavartalan mezőgazdasági termelés folytathatósága biztosítása feltételének elmaradása, illetve akadályozása.

A helyi gazdálkodói közösség érdekeinek érvényesítése, valamint a földműves zavartalan mezőgazdasági termelése folytathatóságának biztosítása kizárólag Földforgalmi tv. preambulumaának francia utolsó bekezdésében nevesített földbirtok-politikai cél elérése esetében kerül összhangba, más esetekben nem.

A Kúria ítélete Alaptörvény ellenes. A felsorolt indokokra figyelemmel kéri a felperes a Kúria ítéletének a megsemmisítését.

Debrecen, 2018. május 3.

Tisztelettel:

Kapusi István

alkotmányjogi panasz

képviselőtében:

DE VÉGH ÜGYVÉDI IRODA